

Sakteliv á la 1850

Om du noen gang har drømt om å delta i Farmen, er dette hytteferien for deg.

– **DU GÅR** fattig inn i fremtiden, om du ikke husker historien, sier Reidunn L. Botnehagen mens hun knar det som skal bli et hjemmekakt urbrød på benken inne i hytta vi har leid.

Og historien, det er den vi er kommet for å oppleve. På en litt annerledes måte.

Her skal vi vaske opp ute i kildevann, synke ned i bade-stampen på plenen, fiske ørret i sjøen, og lære å bake surdeigsbrød med urkorn slik de laget det på gamlemåten.

I tillegg er vi iført tidsriktige klær fra 1800-tallet.

*”Ta tiden tilbake,
i dobbel forstand,
også mentalt*

MINI-FARMEN. Klesvalget må understrekes at er helt frivillig, men for den som har lyst henger det et utvalg effekter på loftet i hytta. Jeg velger et romslig ullskjørt, en hvit skjorte med små broderier, og utenpå en rosegullfarget brokadevest. Håret holdes på plass med et trekantet skaut.

Og da skjønner jeg hva som skjer med performance-artisten når de kler seg opp, eller deltagerne i Farmen. For hele meg blir plutselig en bondekone på 1850-tallet. Klærne er behagelige å ha på; i disse kan jeg både hugge ved og bære vann.

ET LITE STYKKE NORGE. – Jeg ønsker bare å formidle litt av den historien vi alle er en del av, forklarer Reidun dagen etter, da vi sammen står over kjøkkenbordet og knar en deig som skal vokse til å bli himmelske surdeigsbrød.

Moren hennes er vokst opp på gården, og Reidun tilbragte

← På historisk ferie må man jobbe for godene og hente vann, hugge ved, varme vannet på vedovn og bære det ut i bade-stampene. Det er litt av vitsen.

☞ På 1850-tallet var Norge et av de fattigste landene i Europa

alle ferier her – i en hytte ganske lik den vi bor i nå. Da hun og mannen overtok gården for seks år siden, fikk hun etterhvert ideen om å tilby andre noe av den samme feriefølelsen, og samtidig formidle en bit av vår felles historie. De som kommer ser ikke bare idyllen fra gamle dager, men også noe av slitet og alt arbeidet. På 1850-tallet var Norge et av de fattigste landene i Europa, og de fleste hadde det trangt og karrig.

– Alle husmannshus i Ryfylke hadde samme mål, som denne er bygget etter. Og her kunne de bo opptil 28 personer! Det var et hardt liv, forteller Reidun.

AUTENTISK. Nå får gjestene for ordens skyld hele den 36 kvadratmeter store lafta hytta for seg selv. Med gressdekt tak og rosa dørkarmen, er det blitt en idyllisk plass omgitt

av høyreiste fjell og gammel urskog.

– Men det er ikke innlagt vann, dusjen er ute med kaldt vann. Dere må selv hugge ved for å fyre i peisen og varme vannet. Det er litt av poenget, påpeker Reidun.

Alle gjester kan også bli med på gårdens sesongaktiviteter, som «lemming» i april, bærturer på sensommeren, sanking av sauer om høsten eller stell av hestene. Akkurat som man ville gjort i 1850.

URBRØD. På kjøkkenhylla står en falmet, turkis matvekt, ved siden av tretrau og

← ↑ *Haukali 33/3 er bygget som en tradisjonell husmannsplass fra 1850-tallet og byr på en reise tilbake i tid – både fysisk og mentalt.*

sleiver og øser. På benken ligger oppskriftsboken på livet i Husmannshuset, ikke med matoppskrifter men med oversikt og innsikt i livet her på 1850-tallet.

Effektene på hylla er ekte varer, flere av dem fra morens oppvekst på gården. Vinduene er dekket av hvite blondgardiner, og ved peisen venter en eldgammel gyngestol. Og på gulvet ligger morens brudekjole!

– Ja, det sorte du ser i fillerya her, det er brudekjolen til mor. Vi tenkte som så at ingen kom til å bruke den, og da er det jo hyggeligere at den blir brukt her, sier Reidun.

FINN ROEN. Hit kommer man aller mest for å finne tilbake til en ro vi har mistet.

– Bare det å sitte her inne og reflektere litt, det er bra. Gjestene sier at jo lenger de er her,

jo mindre lyst har de til å reise. Det tar tid å komme ned. Så det er viktig, bare nyte og være. Ta tiden tilbake, i dobbel forstand, også mentalt, anbefaler Reidun.

Så vi koser oss, fotografen hugger ved og jeg dekker bordet til lunsj. Det blir et utvalg lokale skinker og oster fra Rogaland, Norges største jordbrukskommune og landets matfat. Servert med egenprodusert, nybakt brød – og to små ørret som fotografen fikk på fiskestanga i går kveld. Rett og slett et herremåltid, uansett hvilken tid man befinner seg i. ●

Plass til: 8. Hytta er 36 kvm + hems. **Prisnivå:** 3

Åpnet: 2018 **Nett:** haukali333.com **Annet:** Haukali 33/3 ligger i umiddelbar nærhet til Preikestolen, Lysefjorden, Kjeragbolten og masse fine turstier.

Sesong: ☀️ 🌞 🌧️ ❄️

HØYDEPUNKT

1 BRØDBAKING Hytta er utstyrt med en steinovn til å bake brød og pizza. Du får også et oppskriftshefte i tillegg.

2 FISKE OG ROTUR Du får din egen mat, så både fiskeutstyr og en liten tur er inkludert i leien.

3 BADEKAR Ute på fjellet står to gamle sinkkar. Husk: her er det huggede ved, varme og vannet og så bærekraftige karene.